

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de voorzitter van de Vakvereniging Brandweervrijwilligers
de heer M. Dokter
Postbus 290
3830 AM LEUSDEN

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.inspectievenj.nl

Contactpersoon

Ons kenmerk

Datum 1 december 2016
Onderwerp Landelijk onderzoek

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte heer Dokter,

Naar aanleiding van uw brief van 28 oktober 2016 over het landelijk onderzoek van de Inspectie Veiligheid en Justitie (de Inspectie) naar de repressieve brandweezorg, bericht ik u het volgende.

De situatie in Zeeland

In uw brief haalt u het rapport van de Commissie Demmers aan, dat naar uw mening een heel ander beeld schetst van de brandweezorg in Zeeland dan blijkt uit de quickscan die de Inspectie heeft uitgevoerd. Ik merk hierover het volgende op. Het onderzoek van de commissie Demmers was gericht op de legitimiteit en doeltreffendheid van ingediende declaraties en had daarnaast het karakter van een verkennend onderzoek naar de stijl van leidinggeven en gedrag in de veiligheidsregio Zeeland. Het rapport is echter niet openbaar en ik ben niet bekend met de uitkomsten hiervan. In hoeverre uit dat rapport blijkt dat uw zorgen over de operationele competenties van leidinggevendenden in de veiligheidsregio gegrond zijn, kan ik dan ook niet beoordelen.

De quick scan heeft aangetoond dat verbeteringen in de brandweezorg in Zeeland nodig zijn. De plannen in 'Maatwerk in Brandweezorg' voorzien naar mijn mening in belangrijke mate hierin. De Inspectie volgt de implementatie van deze plannen nauwlettend en betreft haar bevindingen bij het landelijk onderzoek naar de kwaliteit van de inrichting van de repressieve brandweezorg dat momenteel wordt uitgevoerd. Ik zie op dit moment geen aanleiding in te gaan op uw verzoek tot handhaving in de veiligheidsregio Zeeland.

Landelijk onderzoek naar de repressieve brandweezorg

Uit uw brief blijkt dat u kennelijk op voorhand geen vertrouwen heeft in de uitkomst van het landelijk onderzoek naar de kwaliteit van de repressieve brandweezorg. U baseert zich hierbij op het plan van aanpak dat de Inspectie heeft opgesteld. Dit plan beschrijft in hoofdlijnen hoe de Inspectie het onderzoek uitvoert. Het plan van aanpak geeft echter niet in detail aan op welke punten de Inspectie de veiligheidsregio's beoordeelt om vast te stellen of zij aan de operationele minimumeisen uit wet- en regelgeving voldoen.

De Inspectie stelt momenteel een overzicht op van de items waarop zij de veiligheidsregio's beoordeelt en zal hierover ook helderheid geven in het rapport. Ik ben van mening dat uw wantrouwen in de uitkomst van het onderzoek ongefundeerd is en ik stel voor dat u de resultaten van het onderzoek afwacht, alvorens u hierover conclusies trekt.

Datum
1 december 2016
Ons kenmerk

Uitruk op Maat

Het Besluit veiligheidsregio's staat toe dat het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio kan besluiten tot een andere samenstelling van basisbrandweereenheden, mits hierbij aan een aantal specifieke voorwaarden wordt voldaan. Uit uw brief maak ik op dat u het niet eens bent met het feit dat het Besluit deze mogelijkheid biedt. Hierover dient u zich echter niet te richten tot de Inspectie Veiligheid en Justitie, maar tot de wetgever. De Inspectie toetst de uitvoering in de praktijk aan geldende wet- en regelgeving. Hierbij betreft de Inspectie ook de vraag of de regelgeving voldoende praktisch toepasbaar is. Zo nodig komt de Inspectie met aanbevelingen aan de minister.

Het landelijk kader Uitruk op Maat (UoM) beoogt uniformiteit aan te brengen bij het afwijken van de standaard voertuigbezetting. Hiervoor is in een aantal voorwaarden geformuleerd waaraan moet worden voldaan om tot een zorgvuldige en verantwoorde keuze te komen. Hoewel UoM geen formele regelgeving is, heeft het Veiligheidsberaad met het vaststellen van UoM wel een 'professionele standaard' benoemd. Vooralsnog hanteert de Inspectie daarom de uitgangspunten uit UoM om te kunnen beoordelen of veiligheidsregio's aan de in het Bvr gestelde voorwaarden voldoen. Daarnaast beoordeelt de Inspectie tevens ook of dit landelijk kader voldoende praktisch toepasbaar is. Waar het Bvr en UoM naar het oordeel van de Inspectie onvoldoende concreet zijn om tot een eenduidige en objectieve beoordeling van de veiligheidsregio's te kunnen komen, formuleert de Inspectie hierop zelf aanvullende beoordelingspunten.

Tot slot merk ik nog het volgende op. In uw brief refereert u aan Amerikaanse en Duitse publicaties over de minimale benodigde slagkracht bij brand. Ongetwijfeld betreft dit gezaghebbende en bepalende publicaties in die landen. De veiligheidsregio's, de Inspectie en ook de VBV hebben in Nederland echter te maken met de Nederlandse wet- en regelgeving en met de wijze waarop de brandweezorg in Nederland is georganiseerd. Binnen deze kaders voert de Inspectie haar toezichthoudende taak uit en legt hierover verantwoording af in haar rapportages.

Met vriendelijke groet,

J.G. Bos
Hoofd Inspectie Veiligheid en Justitie

Aan: Inspectie Veiligheid en Justitie, Noord-toren, verdieping 35
Ter attentie van het hoofd Inspectie, de heer mr. J. G. Bos
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum : 28 oktober 2016
Betreft : Landelijk onderzoek

Geachte heer Bos,

In het werkprogramma 2016 van de Inspectie Veiligheid en Justitie is opgenomen dat u de kwaliteit van de brandweezorg gaat inventariseren. Daarbij is zowel aandacht voor de procesmatige aspecten daarvan, als ook voor de operationeel inhoudelijke kwaliteit. In deze brief willen wij graag reageren op uw voornemen.

Ernstige situatie in Zeeland

Terwijl wij en onze leden nog steeds in afwachting zijn van de resultaten van uw 'QuickScan' in de regio Gooi en Vechtstreek, blijkt uit het rapport¹ van de 'Commissie Demmers' een geheel ander beeld van de situatie in de veiligheidsregio Zeeland (VRZ), dan uit uw 'Quickscan naar de Brandweezorg in Zeeland'. Wij citeren; *"het secundaire proces (bedrijfsvoering) lijkt het primaire proces te zijn geworden."* De hele organisatie lijkt vooral geld-gestuurd in plaats van inhoud-gestuurd, Brandweer is positioneel gemarginaliseerd. De paraatheid van de brandweer is sterk beperkt." Voorts: *"De programma's nucleair, water en resilience, die in hun aard door alle onderdelen heen moeten lopen, zijn onder bewind van een vertrouweling van de directeur gebracht en daarmee min of meer uitgeschakeld."*

De commissie omschrijft de 'optelsom' van alle 'verwonderpunten' als volgt: *"het ontbreekt aan checks and balances, het vertrouwen, onderling en in de leiding, is weg en het vakmanschap is gemarginaliseerd"*. Het beeld dat het bij hooggeplaatste functionarissen in de VRZ ontbreekt aan operationele competenties, en de prangende vraag of deze functionarissen, waaronder ook de ingehuurde nucleair programmaleider, beschikken over aantoonbare kennis en expertise op dit specialistische vakgebied, vinden wij zorgwekkend.

De verbijsterende bevindingen van de Cie. Demmers, waaronder ook 'kennelijke onjuistheden in Maatwerk', komen overeen met het beeld dat wij uw Inspectie eerder hebben geschetst in onze brieven van 21 juli 2015 en 29 december 2015. Met de Cie. Demmers delen wij de verbazing dat de signalen over de ernstige situatie in Zeeland niet serieus genomen zijn, niet alleen door het verantwoordelijk bestuur (DB/AB) in Zeeland, maar ook niet door uw Inspectie en niet te vergeten; de Commissaris van de Koning, die in zijn rol als toezichthouder ook middels een aangetekende brief van 15 juli 2015 is geïnformeerd over de misstanden, maar om onduidelijke redenen nader onderzoek en/of een interventie kennelijk heeft nagelaten. Wij constateren dat de primaire taken van de VRZ ondergeschikt zijn geraakt aan de bedrijfsvoering. Kazernes worden gesloten en de slagkracht gemarginaliseerd terwijl grote sommen geld zijn besteed aan de inhuur van een aantal externen uit de persoonlijke relatiekring van de directeur, zoals o.a. een adviseur voor > € 700.000,- (!!) over 2 jaar tijd, aldus de Cie. Demmers. Dit bevestigt ons beeld van 'volle kantoren en lege kazernes' en toont aan dat het toezicht op deze veiligheidsregio ernstig heeft gefaald.

Onderzoek zonder diepgang

Deze constatering scheidt weinig vertrouwen in de uitkomst van het door u op 12 augustus jl. gepresenteerde onderzoek naar de inrichting van de repressieve brandweezorg in elke veiligheidsregio. Uw 'plan van aanpak' voor dit onderzoek hebben wij daarom goed bestudeerd en ook voorgelegd aan wetenschappers en deskundigen uit ons netwerk. Samen komen we tot de conclusie dat ook dit onderzoek, gezien de ruime interpretatiemogelijkheden, niet het gewenste inzicht zal verschaffen in het kwaliteitsniveau, zoals dat wordt beoogd met de minimale eisen voor de basisbrandweezorg in het Besluit veiligheidsregio's (Bvr). U kijkt in uw onderzoek immers niet kritisch naar de kwaliteit – lees deskundigheid en effectiviteit – van de repressieve brandweezorg in de praktijk én de kwaliteit van wet- en regelgeving zelf. Dat geldt bovenal voor de (te) ruime interpretatie en toepassing van de afwijkingsbepalingen.

Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV)

Bezoek : Larikslaan 1	Telefoon : 033 - 49 62 768	Fiscaal : 81.86.45.167
3833 AM Leusden	Fax : 033 - 49 62 777	KvK-nummer : 08168567
Post : Postbus 290	Home : www.brandweervrijwilligers.nl	Bankrekening : 61.37.43.415
3830 AG Leusden	E-mail : info@brandweervrijwilligers.nl	CMHF - Verenigingsnummer 90

Van 'Uitruk op Maat' naar een 'Uitruk onder de Maat'?

De kwaliteitsverbetering die was ingezet en in 2006 verankerd in de Leidraad Repressieve Basisbrandweezorg wordt immers met de toepassing van deze afwijkingsbepalingen in het Bvr én het landelijk kader 'Uitruk op Maat' (UoM), gestaag uitgehouden. Over de (indirecte) gevolgen daarvan voor de veiligheid van burgers en brandweerpersoneel bent u door ons (en andere partijen) reeds uitgebreid met concrete voorbeelden geïnformeerd. Desondanks blijft u bij incidenten die om nader, onafhankelijk onderzoek vragen, opvallend afwezig of bent u snel tevreden met verklaringen van de verantwoordelijke partijen, zonder dat u zelf onderzoek heeft verricht naar relevante feiten en de brandweerkundige aspecten. Deze opstelling werkt nadelig op de verbetering en daarmee de kwaliteit van de brandweezorg.

Wij vinden het bovendien zeer opmerkelijk dat u het landelijk kader UoM aanvoert als 'regelgeving' terwijl dat niet is gestoeld op een op wetenschap gebaseerde vakinhoudelijke/brandweerkundige onderbouwing en waarover geenszins consensus bestaat met de werkvloer. Daarnaast heeft de minister van VenJ in zijn brief aan de Kamer (29517, nr. 93) aangegeven dat het landelijk kader 'Uitruk op Maat' van het Veiligheidsberaad geen formele regelgeving betreft en de discussie daarover in de Tweede Kamer nog niet is afgerond.

Daar waar dat nadrukkelijk wel het geval is, zoals artikel 3.1.2, lid 3 van het Bvr, heeft u in de dialoog met het Veiligheidsberaad (VB) en de Raad Brandweer Commandanten (RBC) in de afwijkingsbepalingen in artikel 3.1.5. Bvr kennelijk ook ruimte gevonden om bij uitslaande (woning)branden, met mogelijke slachtoffers, met "innovatieve concepten" zoals met een tweepersoons bestelbusje in plaats van een basisbrandweereenheid met tankautospuiter te verschijnen, of bij een brand in een meerdere verdiepingen tellend woongebouw met niet-zelfredzame bewoners, met een tankautospuiter met 4 personen (TS4), terwijl ook voor deze inzetvarianten een op wetenschap gebaseerde brandweerkundige onderbouwing geheel ontbreekt. Dat is zeker niet in het belang van de fysieke veiligheid van de burgers en het brandweerpersoneel, laat staan dat er sprake kan zijn van een doeltreffend optreden of het bieden van een gelijkwaardig niveau van brandweezorg. Ook dat vinden wij zorgwekkend, daarbij het toenemende aantal voorvallen met onderbezette eenheden in aanmerking genomen.

Samenvatting

Samengevat en aansluitend op zowel de Missie en Visie en de Kernwaarden van uw Inspectie, én uw rol als toezichthouder op de kwaliteit van de brandweezorg in Nederland, doen wij een pleidooi voor een beter en reëler besef van de kwaliteitscriteria voor adequate brandweezorg in uw organisatie. Dat begint wat ons betreft met het hebben van een eigen visie op wat adequate brandweezorg betekent. Wij verwijzen daarbij nog maar eens naar onze publicatie; 'Bestrijdbaarheid wettelijke branden'², de internationaal erkende standaard NFPA 1710³ en de kwaliteitscriteria bij onze oosterburen: De 'Arbeitsgemeinschaft der Leiter der Berufsfeuerwehren' (de Duitse evenknie van de RBC) heeft daar onlangs een hernieuwde normstelling⁴ voor maatgevende branden vastgesteld. De overeenkomsten tussen deze normstellingen en onze standpunten berusten niet op toeval, het gaat louter over het toepassen van internationaal aanvaarde kwaliteitsnormen voor adequate brandweezorg. Onze 'Visie op brandweezorg' delen wij daarom graag met u.

Tot slot vragen wij u met klem om over te gaan tot handhaving en een onmiddellijk herstel van het proces voor adequate brandweezorg in de VRZ. Uiteraard gaan wij hierover ook graag met u in gesprek.

Met vriendelijke groet,
Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers.

Marcel Dokter
Voorzitter

In afschrift aan:
- de minister van Veiligheid en Justitie
- de vaste Kamercommissie voor Veiligheid en Justitie

¹ Rapport Commissie Demmers; 'Verkenkend onderzoek werkverhoudingen', 7 maart 2016.

² VBV publicatie 'Bestrijdbaarheid wettelijke branden'

³ <https://youtu.be/vAL6NnSnTbM>

⁴ AGBF, 'Qualitätskriterien für die Bedarfsplanung von Feuerwehren in Städten' 19 november 2015.